

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
SREDA
22. SEPT.
1993

Letnik XLVIII.
Štev. 38 (2722)
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt
Cena: 8 šil.
40 tolarjev
P. b. b.

Slovinci iz Italije v Strasbourgu

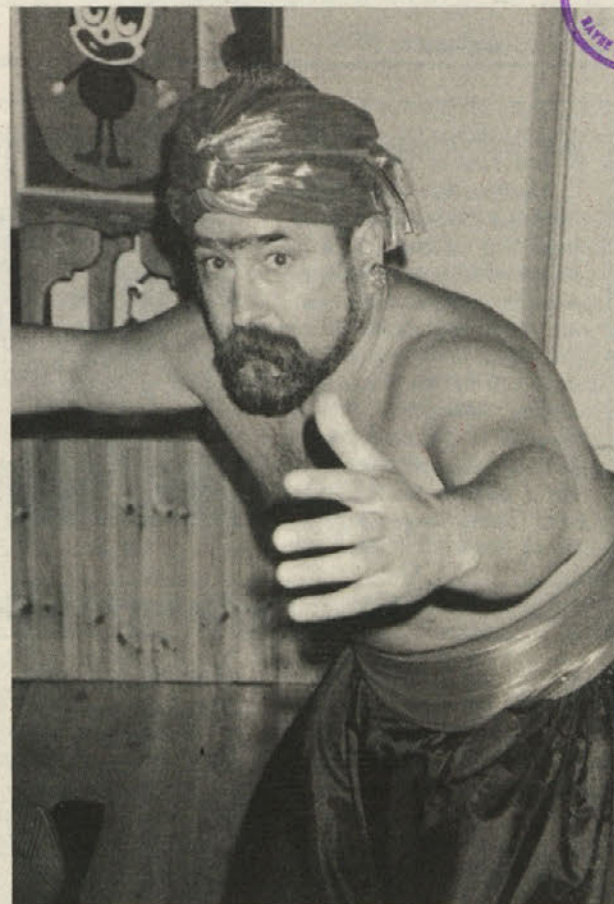
Prejšnji torek, 14. septembra, je petintridesetčlanska skupna delegacija Slovencev iz Italije odpotovala na sedež evropskega parlamenta in sveta v Strasbourg. Namen obiska je bil jasen, evropske parlamentarce seznaniti s položajem slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, neuresničevanjem italijanskih mednarodnih obveznosti, zavlačevanjem pri sprejemanju zaščitnega zakona za Slovence in še posebej z zadnjimi restriktivnimi ukrepi, ki so položaj Slovencev v Furlani-

ji-Juljski krajini še poslabšali. Srečanje z vodilnimi politiki in poslanci v evropskem parlamentu sta jim pripravila tržaški evroparlamentarce Giorgio Rossetti in slovenski veleposlanik pri Svetu Evrope Andrej Novak.

Skupno delegacijo je sprejela tudi generalna sekretarka Sveta Evrope Chatherin La Lumiere, poleg nje pa tudi predsednik in podpredsednik evropskega parlamenta De Klerk in Barzanti.

Enotno delegacijo je vodil

podpredsednik deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine Miloš Budin, v njej pa so bili predstavniki vseh političnih komponent in organizacij (Jevnikar, Palčič, Ferletičeva, Marinič in drugi). Na vseh pogovorih v Strasbourgu so delovali enotno in usklajeno. Pripravljenost poslušati težavam, razumevanje in obljube funkcionarjev v evropskem parlamentu vliva slovenski narodnostni skupnost v Italiji upanje v hitrejšo in pravičnejšo reševanje njihove problematike.

Ne ustrašite se ga! To je le naš novinarski kolega, ki je v Kabaretu Martin Krpan prepričljivo zaigral strašnega Turka Bradavsca. Več o predstavi na 4. strani.

Dr. Peter Kostelka: način financiranja kot doslej

Pred nedavnim se je v Celovcu na povabilo socialističnih žena mudil državni sekretar za uradnike dr. Peter Kostelka. Ob tej priložnosti se je odzval tudi povabilu Zveze slovenskih organizacij in v spremstvu Ane Blatnikove in Melitte Trunkove je potekal približno enourni pogovor s predstavniki ZSO dr. Marjanom Sturmom, dr. Vladimirjem Wakounigom in Sonjo Wakounig.

Potem ko je dr. Sturm orisal začrtano pot ZSO, se je dr. Kostelka lotil finančne problematike, ki je nastala v sosvetu za-

radi predloga Narodnega sveta. Poudaril je, da bo način financiranja ostal tak kot doslej, da pa se Uradu zveznega kanclerja zdi pravilno, da sam odloči o višini podpore organizacijam, če le-te ne prinesejo usklajenega predloga. V tem smislu namerava Urad upoštevati enakopravnost organizacij in bo izbral aritmetično sredino med obema predlogoma.

Dr. Kostelka se je v pogovoru dotaknil tudi problematike financiranja radijskih in televizijskih oddaj za manjšino in povedal, da Urad ne zmore

prevzeti stroškov zanje, saj bi to pomenilo, da bi moral nositi stroške ORF programov za vse manjšine v Avstriji. Na vsak način pa da ima Urad pozitivno stališče do razširitve teh programov.

Dr. Sturm pa je povedal, da je treba upoštevati različne politične in konceptualne pozicije znotraj manjšine in se v medsebojni toleranci prizadevati za odstranjevanje pregrad tako znotraj manjšine kot tudi v odnosu do večinskega naroda. Etnične meje so postale nemško nacionalne sile,

zato je treba končati s filozofijo, ki ustvarja iz ljudi „priznavalce“ in „izdajalce“; za reševanje konfliktov je treba imeti odprt koncept.

Sedanja manjšinska zakonodaja pa še vedno ustreza natančno temu ločevalnemu konceptu, namesto da bi prebivalcem odvzemala strah, da jih bo kdorkoli delil ali razvrščal proti njihovi volji.

Glede sosveta pa je dr. Kostelka dejal, da se zaveda, da še dolgo ni „das Gelbe vom Ei“, je pa vsekakor pozitiven aspekt zakona.

Telefoniranje v Slovenijo

S 1. oktobrom letos se bo spremenila pozivna številka za Slovenijo iz tujine in sicer bo treba zavrteti številko 0-386. Medkrajevne pozivne številke se ne bodo spremenile (061 za Ljubljano, 064 za Kranj, 066 za obalo itd. Če pa boste iz Slovenije klicali v tujino, bo treba zavrteti 00 (prej 99).

Spremenile pa se bodo tudi nekatere številke telefonskih naročnikov v omrežju 061, tiste, ki se začnejo s številko 1: med prvo in drugo številko se bo vrnila nova, sedma. Katera, je odvisna od lokacije.

Igra Frane Puntar

Premiera

v soboto
25. 9., ob 20. uri
v kulturni dvorani
na Bistrici v Rožu,

ponovitev
v nedeljo
ob isti uri.

Na tem čudovitem koščku slovenske obale bomo letos udeleženci Vestnikovega izleta preživeli skoraj tri dni in dve noči.

Še do 30. septembra je čas, da se prijavite za

Vestnikov izlet

ki bo od petka, 8., do nedelje,
10. oktobra, 1993 tokrat prvič

na slovensko obalo

Izlet stane 1.500 šilingov, v ceno pa je vključeno:

- dve nočitvi v hotelu Emona v Bernadinu A-kategorije
- polni penzion za ves čas bivanja
- gala večerja
- vsak večer zabava, ples in še kaj
- po želji obisk vinske kleti Vina Koper (dodatno 100 šil.)
- po želji vožnja z ladjo (dodatno 100 šil.)

Dodatek za enoposteljno sobo (dve nočitvi) 300 šil.
Prijavite se lahko na upravi SV (Milka Kokot) ali v tajništvu ZSO (Urška Brumnik), 9020 Celovec, Tarviser Str. 16, tel.: 0463/514300-40 ali 14.
Udeležite se izleta, ne bom vam žal. Na Vestnikovem izletu je bilo še vedno veselo!

Koroško-slovenski časnikarski obzornik

Medtem ko se je skupina koroško-slovenskih pevcev mudila po Ukrajini, da slovenskim bratom v stiski posreduje poleg drugih umetnin **Gallusov Pater noster**, je imel Matevž Grilc povsem druge skrbi: on – kot predsednik sosveta – namreč uradno še vedno ni vedel, koliko državnih sredstev bo dobil kot predsednik sveta, sicer samo narodnega, in še to samo koroških Slo-

dr. Francija Zwitter

Denar, Ukrajina, Zvon in še kaj

vencev. Kajti razdelitev por po 'aritmetični sredini', kakor jo napoveduje pristojni uradnik zveznega kanclerstva Kostelka, Grilca, ki očitno ne zna razlikovati med predsedstvom Narodnega sveta in Narodnostnega sosveta, očitno tlači, brez aritmetične sredine in po volji narodnih svetovalcev bi si državno podporo v višini 15 milijonov šilingov le prerad zagotovil sebi in svojim. Tako pa mu je Peter Kostelka – na raven državnega finančnega sekretarja ga je povzdignil nt-jevski urednik Silvo Kumer – zasilil predsednikovo juho in to prav na sedežu ZSO s predsednikom Sturmom in socialdemokratama Ano Blatnik in Melito Trunk. Grilcu, uredniku Kumru in celotnemu svetu, narodnemu in narodnostnemu, je zastala sapa: sosvet čaka na odgovor kanclerja. In, kar je še hujske: dr. Matevž Grilc tozadevno še ni dobil nobene uradnega sporočila!

Kljub temu nevzdržnemu čakanju na kanclerjev odgovor in še zlasti na uradno sporočilo, ki ga Grilc še vedno ni dobil, so se podjunski Daničarji spravili na pot v Zakarpatje, nekje tam za turškimi gričmi, in so morali prav hitro spoznati surovi zunanji svet: vse uravnano petje in pitje Daničarjem ni nič prizaneslo in so morali spoznati, da se vsej vseslovenski vzajemnosti in političnim spremembam v tem delu Evrope navkljub obmejni režim samostojne Ukrajine nič kaj ne razlikuje od nekdanjega sovjetskega. Stražarji so stražarji in biriči biriči, naj so v službi te ali one državne uprave, to so nemala spoznali tudi Daničarji; začudi jih pozitivno presenečenje ob jedeh; da so se bali stradanja ob trenutni gospodarski situaciji na Zakarpatskem, manj čudi; da pa je bil jedilnik poln tradi-

cionalnih jedi, cesar nismo pričakovali, je očitno rahel namig na to, kar se dogaja v Klopincu: namesto špeha in mošta čakata tam gosta hamburger in coca cola, kar so naši Daničarji očitno pogrešali.

Po več kot šestnajstih urah s(m)o prispeli utrujeni, toda zelo zadovoljni v Št. Primož.

Medtem pa Grilc še vedno čaka kanclerjev odgovor, najbolj priljubljena zakarpatska pesem se menda glasi hop-sid-idi. Daničarji mu jo bodo ob prvi priliki zapeli in tako skrajšali mučno čakanje.

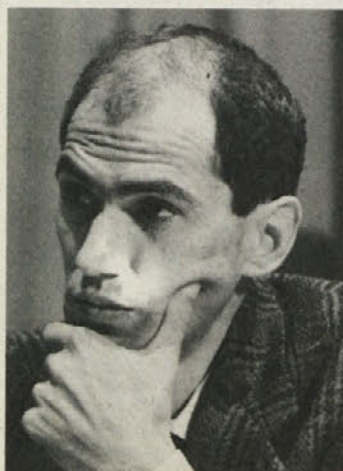
Vsi sedijo v Celovcu, eden čaka odgovor z Dunaja, drugi si sam piše razglednico iz Užgoroda, tretji pa se baha kar z Ljubljano, Trstom, Torontom, Buenos Airesom in Celovcem. Povsod tam namreč so svetovljanski Slovenci brali 40 števil s 3.840 stranmi – česa? Seveda Celovškega zvona, ki je pravkar obhajal svojo desetletnico. Muze – tako zagotavlja njegov glavni urednik – temu časniku doslej še niso preraezale življenjske niti. Če bi namesto besedice muze zapisal besedo „denardajalci“ in morda še kako, bi bil ostal filozof; tako pa ostane spreten urednik povprečne revanšistične revije, tiskane na dragem papirju, ki včasih tudi (nehote) prihaja do pravih ugotovitev: Svet je narejen iz detajlov, njegova kvaliteta in njegova katastrofa prihajata iz detajlov. (To se sliši skoraj materialistično! – Kje je svetopi-semska cenzura?) Takim pametnim besedam ni kaj dodati.

Razen morda dejansko vzburljivih besed mojega bivšega profesorja latinščine: Šalom, salam, mir! In – tako bi dodal: pax, pax, PAX!

„Janša zastruplja“

To oceno je na nedeljskem shodu Združene liste izrekel njen predsednik Janez Kocijančič. „Pustimo mu strokovne dosežke, na političnem področju pa Janša vztrajno zastruplja ljudi in in kali politično vzdušje,“ je na shodu v Opatjem Selu, ki se ga je udeležilo kakih tisoč pristašev in članov slovenske levice, dejal Kocijančič.

Janez Janša, slovenski obrambni minister in predsednik Socialdemokratske stranke Slovenije, ima nedvomno precej zaslug za politični preobrat v Sloveniji. Bil je glavni obtoženec v sodnem procesu proti četverici v času tako imenovane slovenske pomladi v letih 1988-89. Takrat se je izka-

zal kot odločen mirovnik in nasprotnik jugoslovanske armade. Na prvih demokratičnih volitvah aprila leta 1990 je bil na listi demokratske stranke izvoljen v tedanjo skupščino in mandatar Peterle ga je vključil v vlado, kjer je postal sekretar za obrambo. Skupaj s Kacinom in Bavčarjem je dobro vodil desetdnevni odpor Teritorialne obrambe proti enotam JLA.

Potem pa se je začelo. Janez Janša ni znal izstopiti iz kroga najpomembnejših slovenskih politikov. Ob razcepu demokratske stranke je iz nje izstopil in se vključil v socialdemokratsko, od letošnje pomladi je njen predsednik.

Prvo politično afero je sprožil z objavo svoje knjige Premiki, v kateri je na osnovi tajnega priskušovanja obdolžil takratnega člana slovenskega predsedstva Cirila Zlobca, da je italijanskemu konzulu v Ljubljani izdal dan slovenske osamosvojitve. V svojem političnem nastopanju je Janez Janša neobziren. Pogosto napada politike levice, med njimi tudi predsednika Milana Kučana, kateremu odreka nekatere pristojnosti pri vrhovnem poveljevanju slovenski vojski.

Najhujša afera pa je nastala z odkritjem pretihotapljenega orožja na mariborskem letališču. Pri tem vedno znova poudarja, da ve za pravo resnico, ki jo bo razkril, kadar bo za to primeren čas. Ob tem je obtožil slovensko sodstvo, da se ni očistilo kadrov iz prejšnjega sistema, se sprl z ministrom za pravosodje Kozincem, preko medijev obtožuje in napada politike iz drugih strank, politična desnica pa mu ploska.

Je materinščina „jezikovna težava“?

Deželni poslanec in dobrolski župan Josef Pfeiffer je obvestil Urad zveznega kanclerja, da (še) ne bo dvojezične skupine v novem otroškem vrtcu, ker je občinski svet to odklonil z 21 proti 2 glasovom. O možnosti tretje – dvojezične – skupine da bodo občinski možje ponovno diskutirali spomladi 1994, ko bodo razjasnili vsa organizacijska in finančna vprašanja. Pfeiffer poudarja, da pri sprejemanju v vrtec ne delajo razlik glede materinščine, zaposlili pa so dvojezično otroško vzgijateljico, da bi „odstranili morebitne jezikovne težave“.

Pfeiffer pa še pristavlja, da je sožitje med večino in manjšino v njegovi občini harmonično in da bo po njegovem mnenju to tudi ostalo. Prav tako da sta dva od občinskih odbornikov

pripadnika Enotne liste. Z ogromnimi črkami pa v pismu poudarja, da tržna občina Dobrla vas ni dvojezična občina.

Tako. Seveda se gospod župan sklicuje na tistih 25 odstotkov, to nam je že jasno. Dvojezičnost občine pa potrjuje v istem pismu že z naštevanjem prijavi k dvojezični skupini in z omenjanjem dveh občinskih odbornikov. A županu so vsi otroci enaki, pravi. In zato naj se verjetno lepo vsi vzgajajo izključno v nemščini. Otrok v vrtcu občino stane, jasno. Dokler poje pesmice le v nemščini, so stroški opravičljivi. Če poje v slovenščini, je to seveda kaj drugega, in takrat otroci niso več enaki. In tudi dvojezična vzgojiteljica je samo za „premostitev težav“.

S.W.

Gradiščanski Hrvati so postavili zasebne table

Skoraj štirideset let po podpisu državne pogodbe, ki obvezuje Avstrijo, da varuje svoje manjšine, tudi na Gradiščanskem zakon še zdaleč ni izpolnjen. Tu in tam – kakor na Koroškem – kakšna malenkost. V Frakanavi/Frankenau sta Hrvatska akademska zveza in Katoliška mladina postavili dodatne krajevne table, ne take, kakršne predpisujejo prometni predpisi, pač pa v deželnih barvah, rdeči in rumeni. Župan v Frakanavi (VP) je spregovoril izredno jasne besede: „Če je večjezičnost mogoča na Madžarskem in Slovaškem“, bi morala biti tudi pri nas.“

Leto poprej so postavili v Novi Gori dvojezično tablo, to pa je žandarmerija odstranila. Parlamentarka Zelenih Terezija Stoisić je opozorila predvsem na dejstvo, da nekateri zahtevajo po občinah ljudsko glasovanje o tem, ali naj dvoje-

zične table stojijo ali ne. „Ni dopustno, da bi po posameznih vaseh glasovali o delih zvezne ustave,“ pravi Stoisićeva.

Razpravo o postavitvi tabel hočejo na Gradiščanskem prenesti v sosvet. Medtem ko zastopnik SPÖ Ivančič zagovarja glasovanje, češ da „ukaz od zgoraj“ ne bi bil učinkovit, pa župan Kancz (ÖVP) meni, da mora priti odredba, potem se ne bo nihče razburjal.

Odlomek komentarja iz dnevnika Standard: „Skoraj štirideset let po podpisu te obveznosti v teh občinah na Gradiščanskem še vedno zmanjšemo dokaz, da so to obveznost tudi izpolnili.“

Republika Avstrija se na ta način spušča na nivo oseb, katerim bi v vsakdanjem običevanju ne dal niti roke, na nivo oseb, o katerih lahko z dokazom pričakujemo, da se ne bodo držale niti pisne pogodbe.“

Zveza koroških partizanov
Tarviser Str. 16
9020 Celovec

Prisrčno vas vabimo na veliko 7-dnevno zaključno sezonsko vožnjo v

Španijo – Costa Brava

od 11. 10. do 17. 10. '93

Zelo ugodna cena: 3.590 šil. na bazi polpenziona. Vozi avtopodjetje Sienčnik.

Prijave: 0463/514300 (Milka Kokot ali Urška Brumnik), kjer dobite tudi potrebne informacije.

Turneja „Danice“ v Zakarpatju

Šentprimški pevci zgradili most sožitja

1. nadaljevanje

Potovanje v Ukrajino, oziroma v Zakarpatje je hkrati bila pomembna študijska ekskurzija za spoznavanje razmer v državi, ki po osamosvojitvi izpod več kot sedemdesetletnega kolektivističnega sovjetskega sistema išče pot v tako imenovano „boljšo prihodnost“. Videli smo, da je dediščina komunističnega sistema veličansko breme in da bodo potrebni ogromni napori, da se bo Ukrajina iz vseh težav izkoptala.

se to zgodilo, ker manjka tozadnih zakonskih in izvedbenih smernic. Kako velika je splošna zmeda, kaže tudi to, da smo samo med našim nekajurnim obiskom na kolhozu čuli za najmanj tri različice privatizacije...

Tem nejasnostim brezdvomno botruje tudi strah Ukrajine

Ukrajinski pevski zbor „Cantus“

Takorekoč simbolni za položaj, v katerem se nahaja ta mlada evropska država, so bili vtisi in izkušnje, ki smo jih dobili v soboto, 4. septembra, v vasi Instičevo, vzhodno od Užgoroda. Ob vznožje Karpatov prislonska vas šteje približno 3.000 prebivalcev ali 800 „dvorišč“, kar odgovarja našim gospodinjstvom. Župan Mihail Petrovič, rzsoden in zelo načitan možakar, ki je s svojimi lovskimi trofejami očaral lovca Bena in Andreja, je med sprejemom na občinskem uradu razodel načrte za izboljšanje infrastrukture in izobraževalnih ponudb. Med najnujnejše sodita izgradnja plinovoda ter gradnja šol in otroškega vrtca, ki se nahaja v bivšem župnišču. Načrti so že izdelani, a za izvedbo primanjkuje denarja. Vsaj plinovod bi

radi še letos dokončali, rov je že izkopen, cevi že pripravljene. Župan je kazal živo zanimanje predvsem za agrane ureditve na zapadu, hotel je vedeti, koliko stanejo osnovna živila, kakšna je povprečna plača in še mnogo več ga je zanimalo.

Špekulacija straši

Kmetijska politika na zahodu ga je zanimala tudi iz čisto praktičnega razloga. Kajti sploh največji problem občine je kolhoz „Progres“. Kolhoz, bili smo njegovi gostje tistega dne, zaposluje trenutno še nad 500 sodelavcev. S svojimi 1800 ha je bil že v Sovjetski zvezi med najmanjšimi. Na podlagi ukrajinskih zakonov mora biti do prihodnjega leta privatiziran. A nihče ne ve, kako naj bi

pred špekulacijo z zemljo. Zato je z zakonom vso zemljo obdržala v državni lasti in jo državljanom daje takorekoč v uporabo. Ni pa jasno, kako, koliko in kje posameznik zemljo dobi v uporabo. Ta legistični interregnum pospešuje korupcijo, kajti kdor več maže, več in prej dobi, kar hoče. In „ta mali“ spet padejo skozi rešete. Zemljiška mafija že ima kontrolo nad razdeljevanjem zemlje.

Nihče ne ve, kakšna bo usoda kolhoza „Progres“. V Instičevem so vprašanje privatizacije rešili tako, da so ga spremenili v delniško družbo. Še naprej pa je odprto, kam s petsto sodelavci, približno toliko jih je po strogih izračunih preveč? Kaže, da bojo morali še naprej delati na kolhozu, deloma za sramotno nizko plačo dveh dolarjev ali pa 15.000 kuponov na mesec. Drugih delovnih mest ni daleč naokoli.

Ravnatelj kolhoza je seveda takoj našel krivca za problem: Gorbačov in njegova perestrojka. Prej da je bilo vse v najlepšem redu. Na kolhozu so nas pristrčno sprejeli, predvsem šefica kuhinje je pokazala, da ni samo izvrstna kuharica, ampak prav tako dobra pevka.

Časovna zmeda

Istega dne je Danica imela koncert v kulturnem domu v Iršavi, kjer so jo pozdravili člani tamkajšnjega folklornega društva. V nedeljo, 5. 9., smo se iz Iršave podali najprej v me-

mi pa smo mislili, da smo pravočasni in vodič Maks je celo menil, da imamo itak še eno uro časa do nastopa...

Kakorkoli že, koncert v Nižnjem Selišču je bil veliko doživetje in dostojen zaključek pevske turneje po Zakarpatju. Danica je oblikovala prvi del, domačini pa drugi del koncerta. Predstavili oz. zaigrali so „večernice“, stare običaje in šege, ki so jih na kmetih gojili po večerih. Publika je živo sodelovala, smeha je bilo na pretek in zaključni rej so plesali tudi Daničani. Bil bi zloben, če bi rekel, da so prav zaradi njih pokale odrske deske, občinstvo se je vsekar odlično zabavalo.

Po koncertu je v predverju kulturnega hrama bila poslovilna večerja, trajala je daleč čez polnoč. Predsednik Danice Stanko Wakounig in upravnik šentprimškega kulturnega doma Franci Polzer sta z domačini izmenjala darila, se zahvalila za vso gostoljubnost, prisrčnost, posebno pa sta se zahvalila vodičem študentom in organizatorjema turneje, društvoma „Juventus Europa“ in kooperativi Longo mai.

Pesmi domačinov, Danice, glasba Zmede in domačega vaškega ansambla ter plesi so se prepletali in bili odraz prijateljstva, ki se je v tem tednu porodilo. Slovo je bilo težko.

Potem smo se Sienčnikovim avtobusom, odlična šoferja sta bila Erih in Robert, vračali preko Užgoroda domov. Utrujeni, a polni čudovitih vtisov, novih, deloma trdih in nenavadnih izkušenj in spoznanj, ter v zavesti, da smo pridobili nove prijatelje in da smo zares gradili most prijateljstva, smo se v torek, 7. septembra, zarana vrnili na svoje domove.

(Nadaljevanje in konec prihodnjič)

Člani folklorne skupine v Nižnjem Selišču

Otroci iz vrtca v Instičevem so zapeli in zaplesali

Stanko Wakounig in Franci Polcer predajata župana v Instičevem spominska darila

Knjižna razstava Prežihovih del

V Slovenski študijski knjižnici v Mladinskem domu
Mikschallee 4, 9020 Celovec,
telefon (0463) 32 385

Knjižnica posluje: pon., tor. od 10. do 18. ure
sr., čet., pet. od 8. do 16. ure

PREŽIHOV ALBUM – uredil Tone Sušnik. – Lj.: Borec, 1983. – 263 str.: il.

KORUZA Jože Prežihov Voranc in boji za Koroško v letih 1918 – 1920. – Celovec: Klub Prežihov Voranc, 1981. – 59 str. – (Prežihova knjižnica: 2)

MESSNER Mirko Prežihov Voranc und die Bauern. – Klagenfurt/Celovec: Slovenski znanstveni inštitut, 1980. – 215 str. – (Disertacije in razprave: 4)

SUŠNIK Tone Po Prežihovih Kotljah. – [Ponatis]. – Ravne na Koroškem: Kulturna skupnost Ravne, 1989. – 51 str.: ilustr.

PREŽIHOV Voranc Od Kotelj do Belih vod. – V Ljubljani: Mladinska knjiga, 1975. – 209 str. – (Knjižnica Kondor: 151)

PREŽIHOV Voranc Doberdob: „vojni roman slovenskega naroda“. – Maribor: Obzorja: Lj.: Mladinska knjiga, 1980. – 503 str. – (Petdeset najboljših po izboru bralcev)

PREŽIHOV Voranc Požganica: roman iz prevratnih dni. – Maribor: Obzorja, 1981. – 455 str. – (Izbrana dela: 1)

PREŽIHOV Voranc Die Brandalm: Roman aus den Umstürzten. – [1. Aufl.]. – Klagenfurt: Drava: Trieste: Editoriale stampa Triestina SpA, 1983. – 469 str.

PREŽIHOV Voranc Samorastniki: koroške povesti. – Lj.: Mladinska knjiga, 1978. – 265 str.: ilustr. – (Petdeset najboljših po izboru bralcev)

PREŽIHOV Voranc Wildwüchslinge/aus dem Slowenischen von Janko Messner. – [2. Aufl.]. – Klagenfurt: Drava: Trieste: Editoriale stampa Triestina SpA, 1983. – 255 str.

PREŽIHOV Voranc Solzice: spomini na Prežihovo mater. – Lj.: Mladinska knjiga, 1981. – 101 str.: barvne ilustr. – (Zbirka Zlata knjiga)

PREŽIHOV Voranc Maiglöckchen: elf Kindheitsgeschichte. – Klgt.: Drava: Trieste: Editoriale stampa Triestina SpA, 1985. – 97 str.

Sredi hotelskega naselja je lepo restavrirana stara cerkev svetega Bernarda.

Na Vestnikovem izletu, se boste odlično zabavali. Oba večera bo za vas igral ansambel za zabavo in seveda za ples. Nastopila bo folklorna skupina, v petek večer bo svečana slovenska večerja, v soboto pa gala večerja. Lahko se boste popeljali z ladjo po prelepem Piranskem zalivu in si ogledali znamenito vinsko klet z odličnimi primorskimi črnimi in belimi vini. Videli boste tudi donedavna največji vinski sod v Evropi. Ob tem pa boste vina lahko tudi pokusili in prigriznili izvrsten kraški pršut.

Sienčnikovi avtobusi vas bodo pobrali in vrnili skoraj pred hišnimi vrati, skrbni vodičičke pa bodo poskrbelile za vaše varno in dobro počutje. Torej, še oklevate?

Zveza slovenskih izseljencev

obvešča

da bo v nedeljo, 26. sept. 1993, ob 14. uri

srečanje bivših pregnancev

v gostišču Wrolich v Ločah (Ratenče) ob Baškem jezeru, obenem pa tudi

redni občni zbor

Kulturni spored bodo obogatili člani domačega prosvetnega društva „Jepa-Baško jezero“. Bivše izseljence vabimo, da se prireditve udeležijo s svojimi družinami, prijatelji in znanci!

Martin Krpan je moral na Dunaj pripeljati svojo kobilico

„Martin Krpan“ zablestel na odru pri Cingelcu

Levstikov namen, da bi se s svojo prvo slovensko povestjo ponorčeval iz cesarskega Dunaja, je bil v soboto zvečer na premieri igralske skupine SPD Borovlje uresničen. Režiser Bogomir Veras, že nekajletni spremljevalec boroveljskih igralcev, je prav zanje dramatičiral znano povest in jo postavil v kabaretni stil. V spretno besedilo je vnesel mnogo pesmi, songov, ki jih je odlično uglasbil Roman Verdel. Dogajanje, humornost in satiričnost je s koreografijo podkrepila Ljerk Belak, igralci pa so jo našturili in izvedli na dovršenem nivoju. Tako je nastala celovito zelo prikupna kabaretna predstava, ki je pri polni dvorani gledalcev izvajala veliko smeha in spontan aplavz.

Fran Levstik je v okviru svojega literarno-političnega programa v obdobju narodnostnega prebujanja na Slovenskem leta 1858 kot vzorec za druge literate napisal to znano povest. Martina Krpana, slovenskega kmeta s Svete Trojice je postavil v obdobje Metternichove diktature in v čas turškega obleganja Dunaja, ki so ga morali braniti vojaki tedaj podjarm-

ljenih narodov. Z dobro usmerjenimi bodicami v klenem tekstu Martina Krpana je osmešil dunajsko gospodo. Povest je preživela vsa obdobja in je v vsakem trenutku aktualna in prenosljiva na vse sisteme oblasti. Izpoved – kmet rešuje gospodo – se je ponovila že tolikokrat in se ob delavstvu ponavlja še danes.

V dramtizaciji Bogomirja Verasa je dodan še epilog, ki pa je nekoliko nejasen. Levstikovi potomci razpravljajo, ali je Krpan na dvoru posekal lipo ali hrast, jezik jim je postal mešanica slovenskega in nemškega, kar naj bi kazalo na sedanje jezikovne stanje in delno izgubo zgodovinskega spomina. Pesem Lipa zelenela je je uporabil za optimistično vizijo in tako kabaret nekoliko narodnopolitično aktualiziral. Ta epilog nekoliko štrli iz zaočrženosti predstave, saj z njim zaide v satiro, iz katere (na srečo) spet preide v kabaretni zaključek.

Igralske skupine skoraj nismo prepoznali. Med standardnimi igralci so se pojavili trije debutanti, ki pa niso delovali prav nič začetniško. Odlično je vlogo Krpanove kobilice od-

igrala mlada, drobna Sara Pačič, Danijel Kelich je bil pravi motor predstave. Poganjal jo je kot lajnar, napovedovalec, minister Gregor. Tudi tretja novinka v skupini, Ida Stöckl, je bila pravo odkritje. Poleg igre različnih vlog jo odlikuje izvrstno petje. Hanzi Schaschl je spet blestel s svojo humorno

Cesar Janez (Hanzi Schaschl) in Martin Krpan (Melhijor Verdel)

igro. Tokrat v vlogi cesarja, ki ga je dodobra osmešil. Dvorno damsko ekipo sta ustrezno dopolnili Petra Kohlenprath (cesarična) in Irmi Müller (cesarica), Franc Wakounig v vlogi Brdavska skoraj ne bi mogel biti boljši, naslovno vlogo Krpana pa je v svoji skromnosti in poštenosti skoraj naravno igrar duša boroveljskega društva Melhijor Verdel. V negotovoreči vlogi trobentačice je nastopila še Erika Primik.

Za sinhroniziran ton je skrbela Beatrix Verdel, zelo funkcionalne rekvizite pa je izdelal Hermann Malle.

Boroveljski kabaret zasluži v paleti koroško-slovenske gledališke dejavnosti vso pozornost. Upati je, da ga bo videlo veliko gledalcev po vsej Koroški, dostojno pa se bo lahko predstavil tudi preko koroške meje.

Jože Rovšek

Je Krpan posekal lipo ali hrast?

Solopevski naraščaji v ljubljanskem opernem studiu

V ljubljanski operi smo 9. in 10. septembra poslušali dosežke Studia Opere in Baleta SNG Ljubljana, v katerem se že dobro leto izpopolnjujejo mladi slovenski pevci iz raznih glasbenih šol in tudi nekateri, ki so že nastopili pokleno pot opernega zborista ali solista. V Studiu poučujejo znani slovenski pevci in glasbeni pedagogi Irena Baar, Alenja Dernač-Bunta, Doroteja Cestnik-Spasić, Božena Glavak, Eva Novšak-Houška, Ksenija Vidali-Žebre, sodelovala pa je tudi učenka prof. Ingrid Mayr iz Salzburga. Sama znana pevka imena, ki so porok za dobro solopevsko šolo.

Gojenci Studia so pod vodstvom dirigenta in novega direktorja ljubljanske Opere Igorja Švare ter ob spremljavi opernega simfoničnega orkestra odsko uprizorili več odlomkov iz Mozartovih oper pod naslovom „Mozartova zemeljska avantura“. Poslušali smo uverturo k operi „Čarobna piščal“ in kvintet iz I. dejanja iz iste opere ter finale II. dejanja iz „Figarove svatbe“. Dalje finale I. dejanja iz opere „Cosi fan tutte“ in finale II. dejanja iz „Čarobne piščali“.

Med posameznimi dejanji je igralec Jože Mraz prebral tri

odlomke Mozartovih pisem prijatelju (iz drame Petra Schafferja „Amadeus“), pismo sestrični Anni Thekli Mozart in pismo ženi.

Mlade pevke in pevci so zelo resno naštudirali svoje vloge in nekateri že tudi igralsko zelo doživeto interpretirali junake iz poznanih Mozartovih oper. Med sedemnajstimi lahko posebej pohvalimo sopranistko Alenko Slokar, tenorista Andreja Debeveca, baritonista Zdravka Pergerja, mezzosopranistko Ireno Svolsjak in seveda že uveljavljeno Rebeko Radovan, ki je sodelovala kot gostja. Hvaležno publiko je zelo navdušila komična opera „Cosi fan tutte“, kjer so se vsi nastopajoči zelo razživeli, in seveda finale II. dejanja „Čarobne piščali“, katere v ljubljanski operi že več let nismo slišali. Na koncu so vsi člani Studia zaplesali menuet iz opere „Don Juan“.

Vodstvo ljubljanske Opere se zaveda, da si bo le z lastnim studiom pridobilo prepotrebni naraščaj. Obstaja upanje, da bo osrednja slovenska operna hiša v perspektivi ponovno uprizarjala domači in svetovni operni repertoar pretež no s slovenskimi pevci in v slovenskem jeziku.

Lovro Sodja

Šentjanska premiera v soboto na Bistrici

Že ob koncu junija napovedana premiera šentjanske mlade gledališke skupine, ki so jo takrat odpovedali zaradi odpadlega gostovanja na evropskem gledališkem srečanju na Sardiniji, bo končno to soboto v kulturni dvorani na Bistrici v Rožu.

Drezanje v kamen je po radijski igri Franeta Puntarja za oder priredil Peter Militarov, za šentjansko uprizoritev pa je glasbo na novo napisal Urban Koder. Režiser je za sceno uporabil načrt pokojnega Saša Kumpa.

Zgodba se plete okrog kamna, za katerega deklica v svoji

nepokvarjeni domišljiji trdi, da poje in govori (če le hoče, a že dolgo noče), tega pa ji nihče ne verjame. Vsi se nekako norčujejo iz deklice in njenega kamna.

Čudoviti svet otroške domišljije, podprt z liričnim besedilom, v katerega je avtor vključil tudi precej življenjskih resnic za odrasle. Mladi igralci sodelujejo z veseljem. Predstava bo zelo razgibana, polna čudovitih glasbenih vložkov.

Uprizoritev bo v soboto, 25. septembra, ob 20. uri v kulturni dvorani na Bistrici v Rožu, ponovitev pa naslednjega dne ob isti uri.

Gledališki dnevi v Hrastovici pri Celovcu

(Krastowitz)

od 1. do 3. oktobra

Med trinajstimi predstavami so tudi štiri iz slovenskih prosvetnih društev:

– v petek ob 17. uri A. Š. Drabosnjak: Izgubljeni sin (SPD Rož)

– v soboto ob 11. uri Frane Puntar: Drezanje v kamen (SPD Šentjanž)

– v nedeljo ob 9. uri Aurand Harris: Pavliha in Mica (KPD Sele) in ob 11. uri Fran Levstik: Kdo je napravil Vidku srajčico (KPD Šmihel)

Radiško žegnanje

Že se je veselila jesen v deželo, ko so gospodinjstva prejela vabila na radiško žegnanje. Tako je tudi 19. kimavca letos, na dan radiškega žegnanja, gosta megla v višini zakrivala sonce, ki bi si ga tako želeli. Toda kljub temu so ljudje po maši polagoma zasedali klopi, ki so bile pripravljene pred kulturnim domom. Šimi in Nuži sta namreč ob zvokih instrumentov, na katere so igrali mladi

Radišani, že pekla meso na žaru, katerega so strežnice in strežniki s pijačami vred prestregli čakajočim. Vse to pa je prispevalo k vse boljšemu počutju udeležencev. Muzikanti so godli, vmes so prepevali radiški pevci, prisotni pa so se kar najbolj zabavali. Nekateri so odhajali, drugi prihajali, tako da so bili prireditelji z obiskom kar zadovoljni, saj je prireditev trajala tja do večernih ur.

N.P.

Plesna šola

Krščanska kulturna zveza prireja s plesalko in koreografkinjo Minko Veselič iz Maribora plesno šolo za mladino.

1. Tečaj za plesno skupino 8 do 10-letnih. Skupina bo vadila vsak petek ob 17.30 v Mohorjevi ljudski šoli. Odgovorna za skupino: Veronika Grilc-Rutar.

2. Tečaj za plesno skupino od 11. leta dalje vsak petek ob 16. uri (in/ali vsako soboto ob 12.30) v Modestovem domu. Odgovorna za skupino: Andreja Lepuschitz

3. Trimesečni plesni tečaj za nadarjene/navdušene mlade plesalce obsega 20 treningov po dve uri, razdeljenih na 12 vikendov do božiča. Čas po dogovoru, verjetno ob sobotah popoldne.

Tečaji se pričnejo 1. oz. 2. oktobra 1993. Informacije: KKZ, tel. (0463) 516243.

Kotmara vas: izlet Gorjancev

Izleti SPD Gorjanci iz Kotmare vasi so postali že tradicija. Lani smo si ogledali kraje okoli Slovenskih Goric, letos pa je bila cilj druga znana vinska pokrajina; odpeljali smo se v Vipavsko dolino in na Kras.

V soboto, 11. septembra, smo jo najprej mahnil čez italijansko mejo na Trbiž, odtod pa čez Predel v Slovenijo. V dolini Soče se je pokazalo sonce. Spomnili smo se pesnika Simona Gregorčiča (v Kobaridu ima spomenik), ki je v pesmi Soči preroško napovedal krvave boje, ki so divjali na soški fronti od junija 1915 do oktobra 1917. Čez mejni prehod Robič smo prispeli v Beneško Slovenijo; tam smo obiskali romarsko pot Sveto gor. V Gorici smo spet prestopili italijansko-slovensko mejo. Prenočili smo v hotelu Planika v Ajdovščini. Posebno doživetje je bila pokušnja vin v Vipavski kleti; kmetje so ravno trgali grozdje.

V nedeljo smo si najprej pogledali znameniti Vipavski križ (nekoč Sveti križ); tam je kot kapucin deloval znameniti pridigar Janez Svetokriški. Kapucinski samostan z bogato knjižno zbirko je bil seveda tudi na sporedu. Izredno doživetje je bil Štanjel na Krasu; na žalost je to enkratno utrjeno mesto med drugo svetovno vojsko hudo trpelo. Rane so grozne. Prav bi bilo, če bi začeli Štanjel čimprej resno obnavljati. Skozi kraško pokrajino, ki se je kopala v soncu, ki je božala teranovo grozdje, smo se odpeljali proti Ljubljani. Po kratkem postanku, povezanem z ogledom starega mesta, smo se vrnil proti domu.

Hvala Hanziju Waschnigu, Glažarju iz Čahorč, za odlično organiziranje in Sienčnikove-mu šoferju Stanku Smrtniku za prijetno vožnjo.

Brezplačno oddam mladiče čistokrvne kraške ovčarke. Pokličite po tel. 04228/2264.

SLOVENSKI VESTNIK

Jezik je duša

JANKO MESSNER

Preko, prek ali čez?

Prislova in predloga „preko“ Slovenski pravopis ne dovoljuje, zato jima je pritaknil puščico k dovoljeni obliki p r e k! (prek položiti, prek iti, prek se peljati, prek Drave, prek hriba biti ipd.) Kar pa zadeva ustrezno in manj ustrezno rabo te besede, bi se morali pišoči koroški Slovenci pozanimati, kaj vse je v Slovarju slovenskega knjižnega jezika navedeno kot rabljeno, vendar brez normativnih kvalifikatorjev. Že Slovenski pravopis ima naveden poleg „prek“ na prvem (!) mestu č e z. Zdi se mi, da zavoljo njene nevsakdanosti segajo publicisti tako radi po tej besedi, vendar jo na Koroškem čisto lahko pogrešamo, npr. „njivo je prek in prek prekril plevel“ – namesto je č e z i n č e z prekril plevel. Ali pa „snega je do kolen in prek“ – namesto d o k o l e n i n č e z. Kakor s prislovom „prek“ je tudi s predlogom „prek“. Pri nas ne skaćemo „prek ograje“, ampak č e z o g r a j o. Ne zavalimo prek ceste, ampak č e z c e s t o. Ne obeša lovec puške prek rame, ampak č e z r a m o, ali pa si jo obesi n a r a m o. Pri nas se je v nevihti reka razlila č e z t r a v n i k a l i p o t r a v n i k u, na prek travnika, v Ljubljano se plejemo z vlakom ali č e z Ž i h p o l j e a l i č e z B e l j a k, ne pa prek Žihpolj in prek Beljaka, pri nas nosijo nekateri srajco č e z h l a č e, ne prek hlač in mostove gradijo č e z p o t o k e, ne prek potokov, kavarne pa so č e z n e d e l j o z a p r t e, ne prek nedelje ipd.

Vem, da se bojujem z mlino na veter, vendar bi rad opozoril na to, da bi morali skrbeti mi vsi, ki se ukvarjamo s pisano besedo, za zdravje tiste naše tolikanj ljubljene tete, ki nanjo prisegamo, jo milujemo, pestujemo in ljubkujemo, z imenom Identi-teta! Koroško-slovenska Identiteta! Potem se tudi Marjanu Sturmju ne bi vihotalil ta nesrečno uvoženi „preko“: „Upati bi bilo, da bi tudi preko ÖVP in drugih strank prišlo v deželni zbor še več takih Petrov Kaiserjev...“ Torej ne „preko ÖVP“, ampak iz ÖVP in drugih strank! In popravimo še t a l e (ne „sledenci“) stavek! „Napadi na tiste koroške Slovence, ki podpirajo ali kandidirajo na drugih listah...“ : ... ki podpirajo druge liste ali na njih kandidirajo.

Datum	Kraj	PRIREDTVJE	Prireditelj
Petek, 24. 9. 19.00	pri Cingelcu na Trati	Redni občni zbor SPD „Borovlje“	SPD „Borovlje“
Sobota, 25. 9. 20.00	v kulturni dvorani na Bistrici v Rožu	Frane Puntar: Drezanje v kamen Nastopa mlada igralska skupina SPD „Šentjanž“. Režija Peter Militarov. Ponovitev v nedeljo ob isti uri.	SPD „Šentjanž“
Sobota, 25. 9. 20.00	pri Pušniku v Šentkandolfu	Veselica v Kotmari vasi	SPD „Gorjanci“
Sobota, 25. 9. 20.00	v ljudski šoli v Žitari vasi	Slavnostni večer „Trte“ ob poslovitvi dolgoletnega zborovodje Jozeja Starca	SPD „Trta“
So. in ned., 25. in 26. 9.	Izlake	Seminar za žene	ZSZ
Nedelja, 26. 9. 13.00	Rebrca	Spretnostna vožnja z avtomobilom na lesnem oddelku tovarne Obir; Prispevek 50 šil., Vsak tekmuje na lastno odgovornost!	Slov. športni klub „Obir“
Nedelja, 26. 9. 14.00	pri Pušniku v Ločah	Občni zbor in srečanje bivših pregnancev	ZSI
Petek, 1. 10. 20.00	Felsentheater v Celovcu	Tone Partljič: Slikar v zamejstvu Premiera komedije Režija : Jaša Jamnik	Slovenska prosvetna zveza
Petek, 1. 10. 19.30	v Modestovem domu v Celovcu	Glasbeni večer – solisti iz Argentine; Ani Rode – mezzosopran, Luka Debevec-Mayer – bas; Ivan Vombergar – klavir	Zbor Gallus in KKZ
Sobota, 2. 10. 20.00	v farni dvorani v Pliberku	Levstik – Veras: Kabaret Martin Krpan; gostujejo igralci iz Borovelj Režija : Bogomir Veras	SPD „Edinost“
Sobota, 2. 10. 19.30	v farni cerkvi v Ločah	A. Rebula – J. Ropic: Reke mojega življenja – večernice v čast Antonu M. Slomšku	Okoliške fare in KKZ
Nedelja, 3. 10. 20.00	Felsentheater v Celovcu	Tone Partljič: Slikar v zamejstvu Ponovitev; režija : Jaša Jamnik	SPZ
Sobota, 9. 10. 7.00	Štajerska	Ekskurzija na Štajersko Prir.: Dom v Tinjah, Strojni krožek, KIS, SJK Odhod ob 7. uri izpred Delovnega urada v Velikovcu	

RAZSTAVE

TINJE

– **Dom v Tinjah** – razstava slik Mira Stariča (do 5. 10.); v torek, 5. 10. ob 19.30 odprtje razstave del Jožice Serafin – olje in akril

VRBA

– **Casino Hotel Mösslacher** – Max Gangl – Skulpturen im Freiraum (do 31. 9.)

CELOVEC

– **Hiša umetnikov, Velika galeirja** – Sepp Schmölzer – Willi Bahr – Sonnenbilder (do 25. 9.)
– **Mala galerija** – Gernot Bauer – risbe, (do 25. 9.)
– **Galerija Schnitzer**, St. Veiterstr. 1 – Rudi Benétik – Potovati (do 1. 10)

BEGUNJE

– **Galerija Avsenik** – otvoritev razstave slik Valentina Omana

SEMISLAVČE

– **Galerija Šikoronja, Rožek** – razstava Caroline 93 – vernisaža 25. 9. ob 19. uri; bere Alexander Widner, na kitaro igra Gregor Rogy; odprto od srede do nedelje od 15. do 19. ure (do 31.10)

Istra vse trši problem za Tudjmana

PULJ, PAZIN. Po spomladanskih volitvah se je politično stanje v Istri, največjemu hrvaškemu polotolu, polariziralo. Medtem ko je imel Tudjman v Pulju predvolilni govor pred pičlo množico svojih pristašev, je Istrski demokratski sabor (zbor), IDS, priredil v Kanfanarju, kakih trideset kilometrov severneje, zabavno-politično prireditev, katere so se udeležili številni domačini in pripadniki IDS. Takrat je eden od politikov IDS izjavil, da bi bilo zelo dobro, če bi Tudjman večkrat obiskal Istro, kajti vsakič izgubi vsaj 10 odstotkov glasov.

Tudjmanovo izgubljanje popularnosti v Istri se je najbolj jasno pokazalo v volilnem rezultatu. Prejel je samo 16 odstotkov glasov, regionalna IDS pa kar 73 odstotkov, ostalo so pobrale za Istro kar marginalne stranke.

Regionalizem v Istri je zelo močan. V tisočletni zgodovini Istrani nikoli do Tudjmanove države niso bili sestavni del Hrvaške oz. se vsaj niso tako počutili. Bili so pod dolgoletno oblastjo Benečanov, Avstrije, nato nekaj let pod Francozi, nato spet pod Avstrijo, pozneje Avstro-Ogrsko, po 1. svetovni vojni so bili pod Italijani, leta 1943 pa je Titova partizanska vojska Istro in Slovensko Primorje priključila k Jugoslaviji. Do pariške mirovne pogodbe leta 1947 je bilo v Istri zaradi negativnih izkušenj s fašistično Italijo močno gibanje za trajno priključitev k Jugoslaviji, ne pa izrecno k Hrvaški. Istrani se še sedaj ne počutijo prave Hrvate, nekateri sicer samo po nacionalnosti ne pa tudi po državnosti, največji odstotek pa je tistih, ki se imajo za Istrane in o Hrvaški govorijo kot o deželi tam nekje preko Učke. Za države, pod katere je Istro spadala v zadnjih stoletjih, pravijo, da je Avstro-Ogrska veliko zgradila, Italija ohranila, Jugoslavija mnogo pokvarila, Hrvaška pa je Istro pripeljala v revščino.

Najbolj je Istrane prizadela meja s Slovenijo. Koper, Izola, Piran in Portorož so bili za mnoge prebivalce severne Istre ekonomsko zaledje, tja so hodili prodajati svoje pridelke, nakupovati, se zdraviti v slovenske zdravstvene ustanove. Sedaj pa ta prekleta meja, dve državi itd.

Istra je bila vedno koza mazarica (molzna koza), toda tako kot Tudjman

je ni doslej molzel še nihče. Kljub še kar dobri organiziranosti gospodarstva, zadovoljivemu turističnemu letu Istri ostane samo dobrih 6 odstotkov prisluženega denarja. To pa je daleč premalo za pokrivanje najosnovnejših potreb občinskega in po novem županijskega življenja. Istrani zahtevajo preko 60 odstotkov in uveljavljajo tezo: Bogate županije, bogata država. Centralistični sistem je pristojnost občin skrčil na minimum. Lokalna samouprava je na psu, krajevne skupnosti ne delujejo več, po preureditvi občin so nastale mnoge nove, ki pa so finančno povsem odvisne od centrale v Zagrebu.

Istrski demokratski zbor je že ob volilni zmagi napovedoval gibanje za večjo avtonomijo Istre. Takrat je Tudjman skoraj pobesnel in Istri zagrozil z določnimi ukrepi. Mednje spada predvsem povečana aktivnost centralnih policijskih sil, ki dejansko kontrolirajo ves polotok, domačini pa jih imenujejo burgerji ali kar mupovci.

Toda časi so se spremenili. Tudjman izgublja na popularnosti in Istrski demokratski zbor je s svojimi avtonomističnimi zahtevami „okužil“ že večji del hrvaških županij. Tudi Medjimurci in Dalmatinci zahtevajo več regionalnih županijskih pravic.

Oslabljeni Tudjman je v poletnih mesecih moral kar dvakrat sprejeti delegacijo IDS, ki sta jo vodila predsednik Ivan Jakovčič in istrski župan, bivši komunist in puljski župan Mario Delbianco.

Istrsko avtonomistično gibanje pa se je razširilo tudi na področje občin Opatija in Lovran, IDS pa zahteva priključitev k istrski županiji tudi otoka Cres in Lošinj.

Jakovčičev IDS, ki ima vso podporo v Evropskem svetu, saj prav po viziji regionalizacije Evrope deluje v smislu prekomernega sodelovanja (slovenska Istro, Milje v Italiji) bo najbrž uspel. Tega si želijo tudi istrski Italijani, ki imajo, kot trdijo, precej manj pravic in možnosti za razvoj kot njihovi rojaki v slovenski Istri.

Popolna ali vsaj delna avtonomija Istre pa bo sprožila plaz avtonomističnega gibanja, ki v svojem bistvu že nakazuje konfederalizacijo Hrvaške.

Jože Rovšek

Avstrijski presežek v menjavi s Slovenijo

CELJE. Na obrtnem sejmu je bil pretekli teden avstrijski dan. Ob tem so se sestali predstavniki slovenske obrtne zbornice s predsednikom gospodarske zbornice avstrijske Štajerske Franzom Gadyjem, avstrijskim svetnikom za Slovenijo Raymundom Gradtom in avstrijsko veleposlanico v Sloveniji Jutto Stefan-Bastl.

Slovenska stran je razgrnila podatke o trgovinski menjavi med Slovenijo in Avstrijo, ki izkazujejo precejšen slovenski primanjkljaj. Avstrija proda v Slovenijo

za okrog 450 milijonov dolarjev blaga (2.500 šil. po prebivalcu Slovenije), Slovenija pa v Avstrijo izvozi za okrog 280 milijonov blaga in storitev, vključno s posli dodelave pa iztrži okrog 350 milij. šilingov. Slovenski obrtniki in podjetniki so nedvomno zelo zainteresirani za usklajeno medsebojno menjavo in si želijo pridobiti več zaključnih del v gradbeništvu, skleniti z avstrijskimi podjetji kooperacijske pogodbe ter sodelovati v skupnem nastopanju na tržiščih tretjega sveta.

Zveza slovenskih zadrug v Celovcu razpisuje delovna mesta

a) sodelavca/sodelavko za inozemski oddelek z znanjem angleščine in italijanščine. V poštev pridejo absolventi ustreznih šol ali interesi s primerno prakso.

Plača po dogovoru. Nastop službe možen takoj.

b) sodelavca/sodelavko za bančni šalter z znanjem italijanščine.

Znanje obeh jezikov je na ZSZ samoumevno.

Prošnje pošljite na: Zveza slov. zadrug v Celovcu, r. z. z. o. j., Paulitschgasse 5-7, 9010 Celovec.

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

18.10-19.00

Sreda, 22. 9. Glasbena sredo.
Večerna 21.05 – 22.00 Gorotan/1893-1993: 100 let kulturnega delovanja v Šmihelu

Četrtek, 23. 9. Rož – Podjuna – Zilja.

Petek, 24. 9. Narodnopisna oddaja

Sobota, 25. 9. Od pesmi do pesmi – od srca do srca

Nedelja, 26. 9.

6.30–7.00 Dobro jutro na Koroškem – Duhovna misel (Hermann Kelih)

18.10–19.00 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 27. 9. Nov zalet slovenskega atletskega kluba: Skrb strokovnjaka Branka Elsnerja velja predvsem mladim

Torek, 28. 9. Partnerski magazin

**Slovenski
vestnik
čestita!**

Gospo **Alojziji Roschman** za 85. rojstni dan;
Aleksu Golavčniku iz Šentlipša pri Stari vasi za 7. rojstni dan;
 gospe **Ludmili Lušnik** s Polene pri Šentlipšu za rojstni dan in god;
 gospodu **Francu Wutteju-Pajovcu** iz Ločila za 70. rojstni dan;
 gospodu **Francu Mejovšek** z Bistrice za osebni praznik;
 gospodu **Mihu Kavčiču** iz Šentjakoba za dvojni praznik;
 gospodu **Sigiju Pičku** iz Semislavč za osebni praznik;
 gospe **Tereziji Urbančič** iz Lepene pri Železni Kapli za 80. rojstni dan;
 gospe **Angeli Sedovšek** iz Dolinčič za 67. rojstni dan;
Marici in **Williju Moschitzu** iz Šentjanža k obletnici skupnega življenja;
 gospodu **Hanziju Kežarju** s Horc za 65. rojstni dan;
 gospe **Justi Sadnikar** iz Nagelč za 60. rojstni dan;
 gospodu **Mihu Logarju** iz Prible vasi za rojstni dan;
 gospodu **Mihu Zundru** iz Kokij za osebni praznik;
 gospe **Tereziji Picej** z Žamanj za osebni praznik;
 za osebne praznike članom Društva upokojencev Pliberk: **Francu Ambrošu** iz Štebna, **Mateju Igercu** s Suhe, **Tereziji Pahtev** iz Pliberka, **Mihu Lubasu** iz Vogrč, **Gelci Mlinar** z Blata, **Justini Koletnik** iz Čirkovč in **Jožefu Kanuafu** iz Male vasi;
 gospodu **Matevžu Mischkulniku** iz Branče vasi za 50. rojstni dan;
 gospe **Zaliki Smrtnik** iz Železne Kaple za jubilejni rojstni dan;
Tanji Kordesch iz Podgrada za 16. rojstni dan;
 gospe **Ljudmili Popok** iz Zrelca za 80. rojstni dan;
 gospe **Mariji Furjan** z Obirskega za rojstni dan;
 gospe **Ludmili Dovjak-Žnidarjevi** s Šajde za dvojni praznik;
 gospodu **Milanu Kežarju** s Horc za rojstni dan;
Adrijanu Kežarju s Horc za 16. rojstni dan;
 gospodu **Matevžu Dovjaku** iz Borovelj za 85. rojstni dan;
 gospodu **Franciju Lipušu** iz Šentlipša za rojstni dan;
 gospe **Mariji Fugger** z Raven pri Rožeku za 70. rojstni dan;
 gospe **Heleni Užnik-Gašperjevi** iz Sel za osebni praznik;
 gospe **Nani Ogris** – pod Robom iz Sel za osebni praznik;
 gospe **Mili Piskernik** z Borovnice v Selah za dvojni praznik;
 novoporočencema **dr. Mariji Trampusch** in **dr. Petru Novaku** in jima na skupni življenjski poti želi vse najboljše.

NOVICE IZ

SLOVENIJE

Prestavili star kozolec

Predstavili so kozolec „toplara“

Celjski planinci so ob svojem domu v Logarski dolini obeležili 100-letnico planinstva na Slovenskem in enako obletnico Savinjske podružnice Slovenskega planinskega društva.

Ob tem slavlju je predsednik republike Milan Kučan odkril spomenik dr. Johannesu Frischau, profesorju matematike v Gradcu, humanistu, raziskovalcu naših planin, še zlasti Savinjskih, in Franu Kocbeku, nadučitelju iz Gornjega Gradu, ustanovitelju Savinjske podružnice, kateri je načeloval

polnih 34 let, kot je v svojem govoru poudaril častni predsednik PD Celje Dušan Gradišnik. Predsednik PZ Slovenije Andrej Barvar pa je pozdravil zbrane iz avstrijskega planinskega društva iz Gradca.

Spomenik je delo akademskega kiparja Franca Purga. Po svečanem odkritju se je predsednik Kučan podal peš preko Okrešlja in Ledin do Jezerskega, kjer je bila letošnja osrednja proslava 100-letnice slovenskega planinstva.

L. Ojsteršek

Iščeta zaposlitev

Zakonca Vamberger iščeta kakršnokoli honorarno zaposlitev. Stanujeta v Ljubljani-Zvezda 8.

Mož Miro (1938) po osnovnem poklicu elektrotehnik, žena Viktorija pa učiteljica (1942). Oba predčasno upokojena.

Miro je tudi spreten za dela na vrtu, Viktorija pa zelo dobro kuha in opravlja vsa hišna dela.

Na kmečki domačiji Stanka Hribernika na Plešivcu so se lotili velikega dela: za kakih 50 metrov so prestavili 184 let star kmečki kozolec. Pri prestavitvi so pomagali sosede in prijatelji, za strokovno plat pa je skrbel tesar Anton Ževart, kateremu pa to ni bila prva prestavitvev. Prestavljanje je trajalo kakih sedem ur, prav toliko pa so potrebovali, da so kozolec temeljito povezali, ga dvignili na nosilne drsne podstavke. In če še upoštevamo, da so kozolec prestavljali kar precej navkreber, je bilo delo sila zahtevno.

Celotno težo ocenjujejo na kakih 40 ton, in temu bremenu je bilo kos osem traktorjev z vitli.

In zakaj so se na kmetiji odločili za tako zahtevno prestavitvev? Predvsem zato, da bo prišla še bolj do izraza funkcionalnost kozolca in tudi zaradi večje požarne varnosti.

Sedaj pa še razmišljajo, da kozolca ne bi prekrili z novo strešno opeko, ampak s skodlami, ki so doslej zdržale v soncu, dežju in snegu kar polnih 184 let, torej več kot vsakršna strešna opeka.

Iz ženskega vidika

Smo ženske le objekt?

piše Štefka Vavti

Feministke, ki raziskujejo probleme ženske v naši družbi, vedno znova opozarjajo na dejstvo, da ženske govorijo o dogodkih iz svojega življenja kot o nečem, kar se je pripetilo, kar so pretrpele. Zato tudi ni čudno, da veliko žensk svojo vlogo še vedno vidi v pasivnosti, v prilagajanju na potrebe drugih (šefa, moža, otrok...). Emancipacija in enakopravnost sta sicer velikokrat uporabljene besede, praksa pa vednar kaže še povsem drugačno sliko.

Katera ženska si bo na primer nekje na podeželju upala sama v gotilno? Če pa to stori - na kakšnem glasu je? Katera bo aktivna v politiki in bo šla svojo pot preko glav in glasov kolegov-politikov?

Vse tiste, ki pa se vendarle upajo vstopiti v domeno, ki je bila doslej moška, pa nam bodo zagotovo vedele povedati to ali ono o (ne samo) verbalnih izpadih kolegov.

Primer, ki je nedavno polnil avstrijske časopise in druge medije: političarka Zelenih Stoisičeva naj bi - po izjavi nekega parlamentarca - raje sesala na mikrofonu, namesto da bi kaj pametnega povedala, kar je hotela! S podobnimi izjavami pa se ženske soočamo dan za dnem, na delovnem mestu, na cesti, v družini...

Nočem metati vse moške v isti koš, kajti poznam tudi izjeme (v nekaterih - tudi slovenskih krogih jih je pač treba iskati s svetilko!) Izkušnje pa so mi pokazale, da se tudi tako imenovani napredni moški (zeleni, levičarji...) tisti, ki so ob primeru Stoisičeve bilo zelo ogorčeni zaradi seksistične izjave konzervativnega politika, v določnih situacijah (še zlasti v „moški družbi“ in pod vplivom alkohola - „in vino veritas“ pravi že star pregovor!) ne razlikujejo od njihovega „kolega“.

Žalostno pa je, da se tega niti ne zavedajo, kaj šele, da bi svoj odnos v čem spremenili. Nekateri so pač prepričani, da je dovolj, če so v svoj politični program zapisali, da je ženska enakopravna in vredna enakega spoštovanja kot moški.

Plemenitima planincema spomenik v Logarski dolini

Spomenik Frischau in Kocbeku v Logarski dolini

SLOVENSKI VESTNIK Nadstrankarski časopis koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-34 in 40, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Urednika/Redakteure: Jože Rovšek, Sonja Wakounig.

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Oglaš/Anzeigen: Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30 do 34 in 40, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Letna naročnina: za Avstrijo 370 šil. (za upokojence 280.); za Slovenijo 1500 tolarjev.

SAK na poti iz krize?

Zdi se, da je Slovenski atletski klub končno le prestal neprijeten čas, ko na igrišču nikakor ni slo po želji trenerja in igralcev.

Ne le to, da je precej igralcev lažje ali težje poškovanji, tudi ostalim ni uspelo pokazati, kaj pravzaprav znajo.

Predvsem v nedeljski tekmi proti Trgu pa je koroški prvak pokazal, da se polagoma vrača iz krize. V veselje predvsem trenerju dr. Ivanu Ramšaku, ki je že slabo spal, ker v takem položaju doslej ni bil še z nobenim moštvom.

„Če v zadnjem času ne bi imeli nekoliko sreče,

bi se lahko borili celo proti izpadu. Zdaj se je situacija obrnila na boljše

Piše Eda Velik

in upam, da bo tako tudi ostalo. V prihodnjih tekmah nam bo spet na razpologo Dinko Vrabac, s

katerim se bo nivo igre še zvišal. Važno je bilo, da smo mu pustili, da se je res pošteno pozdravil, kajti čakajo nas še težke preizkušnje, saj ne igramo le v koroškem prvenstvu, temveč smo ta čas tudi še v igri za avstrijski pokal, kar je za igralce dvojna obremenitev“, je dejal Ramšak.

SAK je trenutno spet na drugem mestu, le dve točki za prvim WAC.

ko igramo slabo in nismo v pravi formi. Veliko jih je poškodovanih, tudi sam igram od prve tekme dalje z zlomljenim prstom na nogi. Ker pa nam primanjkuje napadalcev, moram kljub temu igrati.“

Kaj praviš o nasprotniku Kufsteinu v tretjem kolu avstrijskega pokala? „Seveda bi bilo bolje, da bi igrali proti kakemu atraktivnejšemu nasprotniku, npr. FC Salzburg. Zagotovo pa imamo možnosti tudi proti Kufsteinu.“

sta šestokrat posegla tudi v napad, Adi Preschern pa je ponovno dokazal, da je v izredni formi. Dvakrat je odlično posredoval in tako izničil stoođstotno priložnost gostov, s tem pa tudi omogočil zmago SAK, ko je proti koncu tekme Lippusch, po lepi podaji Pappelerja, vendarle uspel odrešilni gol. **Hermann Lippusch po tekmi:** „Zelo važno je, da smo zmagali v situaciji,

Vratar SAK Adi Preschern v dobri formi

Odrešilni gol šele v 87. minuti

SAK – ATSV Wolfsberg

1 : 0

SAK: Preschern, Savić, Pappler, A. Sadjak, S. Sadjak (F. Sienčnik), Blažs, Wölbl, Šmid, M. Sadjak, Ramšak, Lippusch.

SAK je sicer vso tekmo napadal in bil v terenski premoči, vendar je bila igra slovenskih nogometašev zelo neučinkovita.

Edino obramba s Preschernom, Lojzetom Sadjakom in Papplerjem je bila prava trdnjava na igrišču. Sadjak in Pappler

Trg:SAK

0 : 1

Postava: Preschern, Savić, A. Sadjak, S. Sadjak, Blažs, Wölbl, Šmid, M. Sadjak, Ramšak, Lippusch.

Po uspehih v pokalni tekmi in v tekmi proti Wolfsbergu smo se vprašali, ali bo SAK zmagal tudi v Trgu.

Brez poškodovanih igralcev F. Sadjaka, Vrabaca in Hoberja je SAK začel nekoliko zadržano, zato pa je Trgu uspelo nekaj nevarnih strelav na gol, ki pa jih je izvrstno branil Adi Preschern. V drugem polčasu pa je bila igra slovenskih nogometašev bistveno boljša.

Edini in zato tem bolj pomemben zadetek pa je v 58. minuti dal sam trener – igralec dr. Ramšak, ki se je tega zadetka še posebej veselil: „Veseli me, da mi je uspel gol prav tukaj, kjer je tako

lep teren, poleg tega pa je to nekako sladko maščevanje za vse zmerjanje, ki sem ga moral doslej prenašati od tukajšnjega kluba.

Sicer smo začeli nekoliko slabše, v teku tekme smo postali samozavestnejši, v drugem polčasu pa smo zaigrali dobro in gol ni bil zgolj naključje, temveč smo si ga tudi zares zaslužili.

Mislím, da bomo tudi proti Matreiu igrali lep nogomet, tako da gledalci lahko brez skrbi pridejo na tekmo. Višek pa bo gotovo v odločilnih tekmah in takrat vem, da bodo naši navijači spet priregnili in nas podprli.“

ZA NAŠE PLANINCE

Pohod na Triglav

Stari ljudski pregovor pravi, da se predčasna napovedovanja le redkokdaj uresničijo, in načrtovani izlet SPD „Jepa-Baško jezero“ na Triglav, 11. t. m., je le za las ušel tej usodi. Vreme, ki je za tako početje najpomembnejši faktor, spocetka res ni bilo prav nič obetavno. Oklevanja, pomisleki, ali sploh odpoved, vse dotlej, dokler ni predsednik planincev odločil – oglejmo si vsaj znameniti Peričnikov slap blizu Mojstrane in potem? (oklevajmo pač naprej...). Odločitev je bila dobra in po tem prvem uspehu smo jo odkurili proti Pokljuki. Predznak tamkaj je bil porazen; deževje, megla in spet ugibanje, kaj le početi. Ena glava veliko ve, sedemnajst pa v takem primeru mnogo pre-

več. Slednič je vendarle prevladal planinski duh; v mrkem, hladnem dopoldnevu je odprava odrinila na pot. Ko se je po dve in polurni hoji bližala Vodnikovemu domu, je začelo rositi, kar je prešlo v močan dež. Okrepčilo v zavetju je dalo novih moči in tudi dobro vzdušje se je vrnilo v družbo, celo padavine so prenehale. Torej, nič obotavljanja, naprej proti 2400 m visokemu domu Planika, ki stoji na vznožju samega Triglava. Pot je naporna, v vijugah se navidezno brez konca vleče proti planoti – sive megle so se plazile okrog skalovja, a padavin na srečo ni bilo!

Pod krovom Planike se dodobra oddahnemo in topla enoločnica tekne kot prava poslastica. Ob žlahtni kapljici zadoni ubrano petje in šala kroži

po veseli družbi, kot je pač navada pri planincih. Med domačini imamo tudi goste iz sosednih društev, mlade fantiče; ne manjkajo pa tudi že zrelejši semestri. Toda noč ima svojo moč in kmalu izmučena telesa prevzame trden sen ..., z jasne- ga neba pa nešteto zvezd naznanja lep prihodnji dan. Tam v dolini, na Bledu in v Bohinju, še niso ugasnile luči in že zaživi spalnica. Tega zebe, spet oni mora ..., toda prvi pogled se radovedno upre proti Triglavu. Ta je čist, kot biser in predstavi se v vsej svoji mogočnosti. Topel čaj ali kava poživita še nekoliko otrple kosti, neučakana noga pa kar sama ubira pot v sivo skalovje. Hladno je, a prve potne srage kmalu silijo na čelo, saj tokrat gre za res, sedaj je pred nami naš končni cilj – vrh Triglava. Skoraj mimogrede je premagan Mali Triglav, nato še dobro varovani, vrtoglavi greben, toliko in toliko kli-

nov in Aljažev stolp te slednjič prepriča – na vrhu si; na vrhu očaka – „...“, ki videl je zgodbo Slovenije otrok, je slišal njih petje, njih vrisk in njih jok – kot pravi pesem.

Čudovita je ta gora – vetrič vleče čez rahlo zasneženi greben in iz okolice pozdravljajo številni dvatisočaki: Rjavec,

Kanjavec, Pihavec, Bovški Gamsovec, Begunjski vrh, Cmir, Rž, Rjavina, Jalovec, Mangart, naš Dobrač, Osojščica, Jepa in in in ... – le Veliki Klek je v megli. Prečudovit je ta gorski svet, oko gleda, strmi, srce pa prepeva v zamaknenosti. Pod nami Triglavski ledeniki, že močno okrnjeni, Kreda-

Očak Triglav

Podliga vzhod

Bilčovs : Liebenfels

0 : 2

Tiho upanje na zmago se tudi tokrat ni uresničilo. Varovanci trenerja Si-

gija Hobla so ostali brez zadetka, čeprav jim priložnosti ni manjkalo, in tako podlegli z 2:0.

1. razred D

Globasnica : Metlova

0 : 0

Vrhunski derbi med favoritoma 1. razreda D se je končal brez zadetkov in z delitvijo točk. Dve res močni ekipi sta si bili nasproti in čeprav ni

bilo zadetkov, je bila tekma tudi za številne gledalce zanimiva. Po mnenju kapetana M. Kreutzta bi si Globasnica v drugem polčasu zaslužila zmago.

V nedeljo, 26. 9. ob 16. uri igra SAK v Trnji vasi proti Matreiu. Navijači, pridite in podprite naše moštvo.

Šah: začetek prvenstva

V nedeljo SŠZ – WAC, SŠK „Obir – Eitweg“

Konec tedna se spet prične koroško ekipno šahovsko prvenstvo 1993/94. Prvi ekipi Slovenske športne zveze/Carimpex in SŠK „Obir“ igrata po uvedeni reformi celotnega prvenstvenega sistema v 2. razredu D, ekipi SŠZ/Posojilnica II in SŠK „Obir“ II pa v 3. razredu C oz. v 4. razredu B. SŠZ I igra v prvem kolu doma (v nedeljo ob 9. uri pri Miklavžu v Bilčovsu) proti WAC, prvo moštvo Kapelčanov pa v gosteh v Eitwegu. Ekipa SŠZ/Carimpex I se je v prestopnem roku okrepila, saj bo na prvi deski igral slovenski mojster dr. Vinko Cuderman (Elo 2300) iz Idrije, na drugi deski pa drugi „legionar“ Silvij Kovač (Elo 2145). ostali člani prvega moštva pa so: Arnold Hattenberger, Gorazd

Živkovič, dr. Jozi Amrusch, Franc Kolter, Rupert Reichmann in Ivko Ferm ter mladinska igralca Dunja Lukan. Cilj ekipe je vstop v 1. razred, najnevarnejša tekmeča pa bosta prav nedeljski nasprotnik WAC iz Wolfsberga ter SŠK „Obir“ I.

V ekipi SŠK „Obir“ ni prišlo do večjih sprememb. Na prvi deski igra Škofjeločan Dušan Jakovič (Elo 2187), na ostalih deskah pa brata Harald in Hans-Christian Wolte, Johann Wolte, Wolfgang Moser, Rainer Strasser, Peter Jammer, Hanzi Stossier, Mirko Pasterk, Manfred Topar in Josef Hanschou.

Druga ekipa SŠZ/Posojilnica Celovec pa gosti, prav tako v nedeljo (ob 9. uri pri Korenu), ekipo SG ASK/KSV 6.

rica s sosedno kapelico, malo stran Staničev dom, temna dolina Vrat, Dom Planika in Vodnikova koča. Kar dosti naših sprejme „gorski krst“ po zadnjici, namreč tisti, ki so prvič osvojili najvišjo slovensko goro. Tam v brezmejni prostosti pa se odmaknjeni od vsesplošnega veselja za trenutek spomnimo tudi naših rojakov: Marjana, Jozija, Janeza in vseh, ki so končali kjerkoli v gorah...

Že pa se medtem na zapadu zbirajo meglice ter se zgoščajo bolj in bolj v bližajoči se sivi pajčolan. Z rahlo otožnostjo zapuščamo kralja Julijcev in preden dosežemo naš dom, je Triglav na vrhu že zavil z tajinstveno meglo. Še kratek počitek na Planiki in že krenemo nazaj proti Pokljuki. Brez dvoma, noge so utrujene, a srce je veselo, saj je polno, prepolno nepozabnih vtisov. „Oj, Triglav, moj dom, kako si krasan ...“

Franček Černut